

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Заклучоци и препораки од 28. седница на НСП, одржана на 26.12.2016 година

1. Известување од страна на членовите на НСП за активностите и плановите на институциите за спроведување на стратегиските насоки за коишто се носители

НСП ги сумира резултатите од преземените активности на институциите за спроведување на Стратегијата за развој на платниот систем (2013-2017 година) во текот на 2016 година и увиде значителен напредок кај повеќето од стратегиските насоки.

Во врска со стратегиската насока 3.1. Правна рамка – усогласување со законодавството на ЕУ, Министерството за финансии ја оствари договорената техничка помош од ЕУ за натамошно усогласување на законодавството во областа на движењето на капиталот, плаќањата и финансиските услуги – пазар на хартии од вредност и инвестициски услуги. Притоа, во соработка со странските експерти и со активна вклученост на експерти од домашните надлежни институции, Народната банка и од Комисијата за хартии од вредност, е подготвен текст на нови национални прописи во кои се пренесени соодветните регулативи и директиви на ЕУ. Имено, подготвен е текст на нов Закон за платежни услуги и системи и текст на подзаконските акти со коишто подетално би се регулирале лиценцирањето на платежните институции и на издавачите на електронски пари, лиценцирањето на операторите на платните системи и користењето на сметките за плаќање и на платните инструменти, како и текст на нов Закон за финансиски инструменти и текст на нов Закон за проспекти за хартии од вредност и обврски за транспарентност за издавачите, со препораки за подобра примена на овие два закона. Согласно со планот на Министерството за финансии, до крајот на првата половина од 2017 година треба да се заврши процесот на усогласување на текстот на новите прописи со системски поврзаната домашна регулатива, по што би ги доставиле на разгледување и мислење до НСП, а потоа и на јавна расправа. Притоа, предвидено е нацрт-предлогот на новите прописи да се достави до Владата на РМ најдоцна до крајот на годината. *НСП се договори да го разгледа системски усогласениот текст на новите прописи веднаш по добивањето и да организира постојана стручна расправа, т.е. сè до нивната финализација како нацрт-предлог за разгледување и усвојување од страна на Владата на РМ. На тој начин, банките, операторите и другите учесници во системите за плаќање и порамнување ќе можат организирано и навремено да се подготват за новините, но и да ги*

Народна банка на Република Македонија

бул. „Кузман Јосифовски-Питу“ бр. 1, 1000 Скопје, Република Македонија

Телефони: 02 3108-108 (Централа); 02 3108-319

Факс: 02 3108-357 (Централа); 02 3122-109

www.nbrm.mk

согледаат евентуалните тешкотии и да посочат начин за нивно надминување, со што би се обезбедиле услови за квалитетна и конзистентна примена на новата регулатива по нејзиното донесување.

За спроведувањето на стратегиската насока 3.3.1. Платни инструменти – ревизија на постојните и воведување нови врз основа на стандардите и правилата на СЕПА од посебно значење е донесувањето на новиот Закон за платежни услуги и системи како и на подзаконската регулатива со којашто подетално ќе се регулира користењето на платните инструменти. Имено, новата регулатива ќе овозможи:

- да се надмине постојната состојба на примена на различни технички стандарди при извршувањето на кредитните трансфери во земјата, согледана со деталните анализи на задолжените работни групи при НСП и да се воспостават единствени технички стандарди според правилата и стандардите на СЕПА;
- да се воведат нов инструмент за извршување на плаќањата, т.н. инструмент за директно задолжување, за чијашто примена, преку НСП и соодветните работни групи, се извршени одредени технички подготовки;
- за првпат да се регулира извршувањето на плаќањата со платежни картички.

Спроведувањето на стратегиската насока 3.3.2. Системи за клиринг и порамнување – постепена примена на европските стандарди и правила за работа, исто така, ќе биде значително поттикнато со донесувањето на новиот Закон за платежни услуги и системи, посебно со подзаконската регулатива со којашто подетално ќе се регулира лиценцирањето и работата на операторите со системите за плаќање и порамнување. Поточно, се овозможува системски да се пристапи кон воспоставувањето единствени технички стандарди за работа на операторите на одделните системи, коишто од нивното поставување во 2001 година до денес работат по различни сопствени стандарди и за да обезбедат интероперабилност, користат додатни софтверски решенија – состојба што, исто така, беше утврдена со анализите на соодветните работни групи при НСП.

Во врска со стратегиската насока 3.4. Интерен платен систем за државните органи и институции (ТС и ЗТС) – поголема функционална поврзаност со другите платни системи во земјата, Министерството за финансии во соработка со странските експерти ангажирани од ЕУ по проектот за модернизација на Трезорскиот систем (ТС), веќе работи на изнаоѓање решение за приспособување на сметките на буџетските корисници кон стандардите ИБАН, со што би се надминала состојбата на користење различни инструменти за извршување на плаќањата во земјата.

Во врска со стратегиската насока 3.6. Надзор над системите за плаќање и порамнување – натамошно усогласување со меѓународната методологија и стандарди за работа на системите за плаќање и за порамнување на хартиите од вредност, Народната банка на почетокот од 2016 година донесе нова подзаконска регулатива за надгледување на

системите за плаќање, усогласена со најновите меѓународни Принципи за инфраструктурата на финансиските пазари на Банката за меѓународни порамнувања и на Меѓународната организација на комисији за хартии од вредност, чијашто примена треба да започне од 10 август 2017 година. Соодветна регулатива за надгледување на платната инфраструктура поврзана со порамнувањето на трансакциите со хартиите од вредност треба да донесе и Комисијата за хартии од вредност, за што НСП се договори да посвети повеќе внимание при разгледувањето на текстот на новите прописи од оваа област.

Во врска со стратегиската насока 3.2. Платежна статистика – унапредување на националната платежна статистика и усогласување со методологијата на ЕЦБ, НСП заклучи дека се остварени повеќето од планираните активности. Имено, Народната банка од ноември 2016 година започна со објавување месечни податоци за платежните услуги, инструменти и системи според методологијата што е усогласена со методологијата на ЕЦБ, со почетен период јануари 2016 година.

2. Известување од страна на координаторите на работните групи за активностите преземени согласно со Стратегијата и дефинирање на идните насоки

НСП заклучи дека *работните групи ги завршија анализите предвидени со Акцискиот план за спроведување на Стратегијата, при што се утврдени областите од националниот платен систем во кои треба да се воспостават единствени стандарди за работа и се согледани условите и можностите за примена на стандардите на СЕПА. Исто така, заклучи дека наодите од анализите и новите прописи од оваа област ќе бидат основа за дефинирање на идните активности на работните групи. Паралелно со ова, во соработка со Здружението на банкарството ќе продолжат активностите за стандардизација на електронските кредитни трансфери на банките со клиентите.*

3. Редовно учество во работата на НСП на претставник од банката од која е назначениот претседател на Здружението на банкарство

НСП оцени дека соработката со Здружението на банкарството би била поефикасна доколку во работата на НСП редовно учествува претставник од банката од која е назначениот претседател на Здружението и одлучи да започне со ваквата практика од оваа 28. седница.

Претседател на
Националниот совет за платни системи и
советник на гувернерот
за платни системи и евроинтеграции

Емилија Нацевска с.р.